

O Miłości Ojczyzny.

Ujrawszy miasto Jerozolimę
płakał nad niem.

Łuk. XIX. 41

W tym ustępie ewangelji Chr. Pan daje nam cudowny przykład miłości Ojczyzny, bo choć przyszedł wszystkich zbawić, ukochał w sposób szczególny swój kraj i naród.

I my, idąc za przykładem Chr. P. powinniśmy nie ograniczać miłości dla drugich, mieć ją przede wszystkim dla złomków i Ojczyzny.

Nieraz dawaliśmy przy sposobności dowody tej miłości, ale czy nie w sposób raczej powierzchowny, wybierając co łatwiejsze, co nas mniej kosztowało.

Dobrze zrozumiana miłość Ojczyzny jest tylko zastosowaniem miłości bliźniego, bo przykazanie miłości bliźniego nie wymaga, abyśmy wszystkich zarówno kochali, dopuszcza stopniowanie. Nie można kochać osoby obcej tak, jak się kocha rodziców, lub tych z którymi w bliskich żyjemy stosunkach.

Przykazanie miłości polega na tem, aby miłować dla Boga, a nie dla siebie. P. Jezus nazwał je nowem, bo St. Test. mówił wyraźnie o miłości Boga, a mało o miłości bliźniego. Dopiero Chr. Pan silnie podkreślił miłość bliźniego, nazywając ją swoim przykazaniem, mówiąc, że to będzie znak, po którym poznawać będą Jego uczniów. A przy ostatniej wieczerzy prosił Ojca, aby uczniowie Jego jedno z Nim byll, tak jak On z Ojcem jedno jest.

Uczył też, że cokolwiek uczynimy dla jednego z bliźnich, to dla Niego samego uczynimy. A w kazaniu na górze powiedział: „Miłujcie nieprzyjaciół wasze, dobrze czyncie tym, którzy was mają w nienawiści, módlcie się za prześladowającymi was. Albowiem jeśli miłujecie te, co was miłują, cóż za zapłatę mieć będziecie? a jeśli-byście pozdrawiali bracia waszą, azaż poganie tego nie czynią?

Może nie mamy nieprzyjaciół i takich którzyby nas prześladowali, ale mamy w naszym otoczeniu osoby, których nie lubimy, albo które nas nie lubią; względem tych osób należy mieć miłość bliźniego w sercu i nazewnątrz ją okazywać, ze względu na Boga, bo dusza ich stworzona jest na obraz i podobieństwo boże, przeznaczona do szczęścia wiecznego. Wówczas łatwo nam będzie urazy dawać.

Nie ma dwóch cnót, jest tylko jedna cnota miłości. Niektórzy mówią: „ta osoba choć nie wierząca, a dużo dobrego dla drugich robi“. Ale miłość nie wynikająca z wiary, nie jest prawdziwą miłością bliźniego, bo ta życzy bliźniemu największego dobra, a tem dobrem jest szczęście wieczne. Osoby nie wierzące do tego szczęścia doprowadzić

nie mogą, nawet nierzadko od niego odwodzą. Tylko ten, kto Boga kocha, może skutecznie bliźniemu służyć, bo wie na czym istotne dobro bliźniego polega.

U nas w kraju tyle kłótni, niesnasek. Pod pokrywką miłości Ojczyzny, każdy szuka swojej korzyści, chce przeprowadzić swoje zapatrywania. Jaką wielką siłę, jaką spoiłość mielibyśmy, gdyby nasza miłość Ojczyzny opierała się na tak pojętej miłości bliźniego.

Idźmy za wezwaniem Chr. P. a pełniąc cnotę miłości bliźniego, najskuteczniej służyć będziemy Ojczyźnie i złomkom naszym.

(Z kazania O. Woronieckiego).

Z życia P. Jenerałowej (młodość)

13

Nie na kupiectwie ograniczała się działalność P. Marcinkowskiego. Założył on towarzystwo „Naukowej Pomocy“ dla kształcenia polskiej uboższej młodzieży. Użył wpływu swego, ażeby całe wielkopolskie obywatelstwo opodatkować na korzyść tej instytucji regularnymi rocznymi datkami.

I tak kiedy szlachta i magnaci bankrutują, za przyczyną „Pomocy Naukowej“ nowa się tworzy warstwa obywateli dla służby i obrony kraju.

Ale i na tych wielkich zamiarach nie kończyła się działalność P. M. Dla niego w kraju wszystko było jakby kapitałem, który krajowi procentować powinien. Myśmy się na niego patrzyli jak w tęczę, ale i on nas nie pomijał; nikt nie był za mały, za słaby i nieudolny, ażeby się ku niemu nie schylił, by go podnieść.

Czasami jak Ojciec coś takiego powiedział, co mogło dać do zrozumienia, że my jeszcze za nic się nie liczymy, P. M. swoim jakby natchnionym wzrokiem spojrzał w górę i mawiał: „Nie, a któżby się za coś liczył? wszak to nasza przyszła Polska“.

Razu jednego spojrzał siostrze w oczy i powiedział jej, nacisk kładąc na znaczenie naszego nazwiska: „Działaj panno Działyńska, bo masz nazwisko potem“.

Innym razem przechodząc przez pokój, w którym pisałam polskie wypracowanie o jakiejś biednej rodzinie, spojrzał na mój zeszyt i widząc wyraz pokój odnoszący się do określenia siedziby tych nędzarzy, powiedział: „to nie pokój, bogaci mają pokoje, biedni mają izby“ i zaczął mi różnicę tłumaczyć w taki sposób, że się mało nie rozplakałam.

Innego razu mówi memu bratu: „No ty Działyński, daj mi słowo, że nie będziesz u żydów i Niemców kupował bez koniecznej i gwałtownej potrzeby“. Brat się nie kazał o to prosić, a ja choć nieproszona, słowo swoje przydałam do jego przyrzeczenia i dotrzymaliśmy tego wiernie i przez całe życie.

Takimi i podobnymi słowami rozsadzał nam piersi chęcią służenia krajowi. Mnie na domiar mawiał, że się robię podobną do ciotki Klaudyny Patockiej i że to nielada jaki obowiązek na mnie nakłada.

Dość, że te wszystkie nieocenione wpływy, działały w duszach naszych, a przynajmniej mojej, jakby na uratowanie od tego wszystkiego, co skądinąd było tak niebezpiecznem. Ale walka nieustanna,

jaka powstawała w duszy wśród sprzecznych wpływów i prądów, nie odbywała się bez cierpienia. Cierpienia w istocie i z innych stron nie brakowało.

Na początku roku 1846 Ojciec pojechał dla interesów do Oleszyc. Wśród tak życzliwej i przywiązanej do niego ludności, gdzie od dawna zatarte były doszczętu ślady austrijackich wpływów i austrijackiego działania, gdzie ludność cała wraz z proboszczami łacińskimi i ruskimi żyła z dworem w najlepszych stosunkach, prawie rodzinnych, nie domyślał się Ojciec jakie mordy i pożogi gotowały się dokoła, ani że wracając do Poznania trzeba mu będzie brnąć przez kałużę polskiej krwi. A chociaż jakieś wieści o tem krążyć zaczynały, któż mógł przypuścić, któż dzisiaj uwierzyć zdoła, że rzezie galicyjskie 46-go roku były upragnionym plonem zbieranym przez rząd austriacki z długoletniej jego pracy i siejby.

Nieustanne i umiejętnie podżeganie ludności przeciwko duchowieństwu i szlachcie, nareszcie zaczęło wydawać dojrzałe owoce.

Utrudnienie wszelkiej nauki, wszelkiej szkoły, brak biskupów, mianowicie krakowskiego przez lat 40, upadek seminarjów, nęgodziwe wychowanie księży, niemożność sprowadzania ksiątek dla cenzury, która ich przepuszczać nie chciała, mianowicie elementarzy i katechizmów, doprowadziły ludność do ostatniego stopnia ciemnoty, pijaństwa i nienawiści względem tych, których im emisariusze rządowi przedstawiali jako ich najgorszych nieprzyjaciół i których czynili odpowiedzialnymi za wszelkiego rodzaju przykrości i klęski, nie wykluczając powodzi, pożarów, chorób, nieurodzaju.

Gdy jak mówię owoce tej nienawiści były dojrzałe, nie trudno było rządowi po nie się schylić i tak jak wyschły skwarem las, czy łąk zboża, łatwo jedną iskierką podpalić i wszystko w jeden płomień zamienić, tak i byle jaki powód wystarczy, ażeby roznamietniętą ludność pobudzić do morderstwa jednego, a to pierwsze pociągnięcie za sobą już całe ich szeregi, a łatwiej dzikim zwierzętom krwią się nasycić, niż ludziom, kiedy raz w niej zasmakują.

Nie pamiętam dzisiaj od czego się rozpoczęła rzeź galicyjska, ale oświadczone chłopom, że cesarz zawiesił na jakiś czas przestrzeganie Przykazań Bożych; że za każdego szlachcica, księdza, lub dworskiego człowieka, którego chłopci potrafią schwycić, związać i przywieźć do cyrkułu t. j. powiatowego miasta, dostaną 5 złr. a za zabitego dostaną 10 złr. Wszystko oczywiście t. j. i wygoda, bo mniejszy kłopot z umarłym jak z żywym i interes, bo lepsze 10 papierków od 5 ciu, przemawiało za dobijaniem prędkim ofiar i za dostawianiem samych trupów.

Droga Ojcu wypadła na Tarnów, gdzie najstraszniejsze mordy się odbywały. Nie wiedząc co myśleć o pogłoskach, które go dolatywały, pojechał Ojciec z Oleszyc do jakiegoś pana urzędnika austriackiego, z którym rzecz bardzo wyjątkowa, miał dosyć dobre stosunki. Niestety nie pamiętam jak on się nazywał, ale pamiętam, że Ojciec o nim mawiał, że to człowiek zacny i wykształcony. Był on właśnie takim naczelnikiem cyrkułu.

Skoro zobaczył Ojca, zawołał do niego z przerażeniem: „A pan co tu robisz, na Boga nie pokazuj się”.

Ojciec tłumaczy mu, że był w Oleszycach, że chce wrócić do Księstwa Poznańskiego i że przyjechał do niego, ażeby się od niego prawdy dowiedzieć i poradzić, co począć. „Najprzód nie siedzieć w Oleszycach, bo ta rzeź się rozprzestrzeni po całej Galicji, a potem nie czas będzie wyjeżdżać“.

Ojciec mu dowodzi, że w Oleszycach czuje się zupełnie bezpiecznym. A on na to: „Wszak i inni czuli się bezpieczni, bo nikomu nigdy krzywdy nie zrobili, ale wtedy, to nie ich włościanie, ale sąsiedni napadli“.

Ojciec pyta czy prawda, że rząd płaci po 5 i 10 flr. od głowy. Pan X odpowiada, że prawda. „Ależ w takim razie“ mówi Ojciec, „jeżeli wy nakazujecie mordy, to wy możecie im przeszkodzić“. Niczemu przeszkodzić nie możemy my, urzędnicy niżsi, rozkazy przyszły z góry, samibyśmy padli w podejrzenie, gdybyśmy przeszkadzać im chcieli“. I dalej namawia Ojca żeby uciekał. „Którędy“ pyta Ojciec, „żona musi z dzlenników wiedzieć co się dzieje, muszę do niej wracać i czemprowadzę, jest niezdrową i nie znieśle tego strachu“.

Pan X widząc, że nie może Ojca odwieść od powziętego zamiaru, wsiadł z nim do pocztowego wozu i powiedział: „Odwiozę Cię poza Tarnów, może obronić potrafię“. I tak na swój mundur zarzucił ogromny austriacki płaszcz, czapkę zaciągnął na głowę i razem pojechali.

Przez całą drogę spotykali pijanych chłopów z dzidami, siekierami, zbroczonemi krwią sukmanami, wozy z zabitemi księżmi, dziećmi, kobietami, ale przez którąś wieś przejeżdżając gościńcem, nie wiem czy nie Makowę, bo pod samym Tarnowem, dylizans się zatrzymał, bo zgraja rozbójników na samejże drodze wszelki ruch niemożliwym czyniła.

Austriacki urzędnik szepce Ojcu, żeby się w głąb pojazdu ukrył. Noc była ciemna, tu i ówdzie ludzie z pochodniami się kręcili i światło rzucali na najstraszniejszy widok rzezi.

Zaczęto krzyczeć na pocztyljona pytając kogo wiezie. Odpowiedział tytułem tego urzędnika. „A niema tam jakiego cywilnego? Pan X w mgnieniu oka zarzuca swój biały płaszcz na ramiona Ojca i czapkę swoją urzędową wkłada mu na głowę i sam we drzwi czkach staje, mówiąc, żeby przepuścili.

Krzyczą, że jest cywilnym, że jest przebranyym szlachcicem, zmuszają żeby wysiadł z dylizansu; musi im pokazać swoje papiery, że jest w Istocie urzędnikiem i nareszcie dają mu wsiąść napowrót i puszczają dalej.

Gdy się wrócił do powozu miał buty po kostki zbroczone skrzepłą krwią.

Niewiadomo czy Ojca wcale nie zauważyli, czy też ten wielki biały płaszcz ich zaspokoił, czy tego pana posadzili, że jest Polakiem właśnie dla braku tego płaszcza, dość że wcale na mego Ojca uwagi nie zwrócili i że mogli prawdziwie cudem szczęśliwie ujechać.

Wyszła niedługo potem broszurka pod tytułem: „Lettre d'un gentilhomme polonais au P^{ce} de Metternich“.

Wszyscy wogóle myśleli, że to Ojciec ją napisał. Ojciec mawiał, że nie jest autorem tej broszury, ale chętnieby się do tego autorstwa przyznał.

Łatwo sobie wyobrazić, w jakim niepokoju wyczekiwałyśmy Ojca, a gdy przyjechał, co zabołość i co za oburzenie wszystkich ogarnęły.

Tegoż roku 1846 urodziła się siostra moja Anna, w sam dzień Zaduszny, a że się urodziła przedwcześnie, zdawało się, że żyć nie będzie, więc pospiesznie posłano po proboszcza Ks. Janickiego, którego z cmentarza wywołano, ażeby przyszedł ją ochrzcić.

Wiele rozmaitych okoliczności towarzyszyło temu przyśściu na świat. Rodzice moi rozmaite mieli smutki i utrapienia i bolesne mi to zrobiło wrażenie.

Co więcej, wydało mi się, że choroba Matki przyszła bardzo nlewpore, kiedy właśnie potrzeba jej było zająć się tem małym i słabym dzieckiem. Zdawało mi się, że dosyć jednego kłopotu naraz, ale dwa jednocześnie, to według mnie było nadto.

Przytoczymy tu, w nadziei że to zajmie nasze czytelniczki, wrażenia z podróży odbytej do Lourdes, przez jedną z naszych młodych współpracownic.

Wiedeń.

Słyszałam o nim, że miły i ładny, ale nie przypuszczałam, że do tego stopnia. Wprost wleźć trudno, żeby ta ciężka rasa ludzi mówiąca po niemiecku, mogła mieć miasto o tak lekkim stylu i tak bajecznie mało symetryczne. Ten brak symetrii jest spoczynkiem dla oka, zwłaszcza gdy się było przygotowanym na coś w rodzaju Berlina, gdzie każdy dom jest tak bezgranicznie niegustowny, spłowiwały mimo czystości.

Wiedeń taki jasny, pogodny i wiedeńczycy mają odpowiedni mu wyraz. Wprawdzie wiedeńki mają te typowe olbrzymie stopy i kościste figury, ale wiedeńczycy są elastyczni, zgrabni, nie mają tych kwadratowych pruskich ramion.

We Wiedniu ludzie są tak uprzejmi, że ze zdziwieniem na to patrzałam. Ludzie najrozmaitszych stanów, by udzielić mi informacji, nie tylko grzecznie odpowiadali, ale trudzili się ze mną. Przypomnieli mi paryskich policjantów swoją uprzejmością.

Pewno nie mówię nic nowego, ale to dla mnie nowe wrażenie z którym się dzielę.

Tyle tu kościołów, a w nich prócz mszy wczesnych, mężczyźni jeśli nie przewyższają to dorównywują kobietom w ilości.

Co dzień rano podczas pierwszej mszy św. wystawienie Najśw. Sakramentu, a po obiedzie, koło 5-tej błogosławieństwo z wystawieniem.

Spotkałam rzadką w stolicy cześć dla różnych obrazów M. B. W kościele katedralnym św. Stefana jest za kratą cudowny obraz M. Boskiej. Ludzie z inteligencji, nawet mężczyźni, otaczają go świecami i ze człą rękoma pocierają o kraty. W kościele OO. Jezuitów jest cudowny obraz św. Judy Tadeusza. Zarówno przed tym obrazem, jak

innym św. Antoniego, zamiast wotów przybijają do ścian kościoła marmurowe tabliczki z napisami dziękczynnymi.

U OO. Jezuitów jedna trzecia obita temi tabliczkami robi to dziwne wrażenie grobowca.

Z Zakopanego wyjechałam pośród śniegów. W Wiedniu zastałam drzewa pokryte pąkami, a gdzieś na klombach pierwsze kwiaty. Powietrze pachniało wlosną.

Wenecja.

O 10 1/2 wyjeżdżałam z Wiednia, spałam do pół do 6, a potem z prawdziwą rozkoszą przyglądałam się krajobrazom. Niebo z początku pokryte chmurami, powoli błękitniało i nagle z za chmur ukazało się słońce, oświetlając góry, pola, łąki i ciepłymi promieniami zdawało się mówić „pamiętajcie, że wlosna już“. Hen zdala majaczyły góry pokryte śniegiem.

Góry to nie takie jak w Tatrach, ale łagodne, faliste. W promieniach słońca wyglądały jak srebrne.

Pociąg mknął szybko, aż zawrotnie, mijając coraz wspólniejsze jeziora. Są one tak duże, że nieraz spory czas upływa, zanim pociąg zdoła je minąć. Jeziora te są obrosnięte kępami traw i trzcin. Czasami brzegi są otoczone prześlicznymi bielonymi pałacykami. A pałacyki te wyglądają jak w bajce. Nieraz stoją na wzniesieniach podobnych do niedostępnych skał, mają ponure ciemne wieżycy, stoją w cieniu smukłych cyprysów, które wyglądają jak straż pilnująca w zamku zaklętej księżniczki.

Inne znowu są lekkie, uwieńczone mnóstwem wdzięcznych lekkich wieżyczek, otoczone są palmami, ozdobione krasą kwitnących ogrodów. Dachy tych will i pałacików są prawie płaskie.

Wprawdzie rzadko tylko drzewa miały już liście, ale niektóre pokryte były białym lub różowym kwieciem. Łąki tonęły w świeżej pachnącej zieleni.

Tak zajechałam do Tarvizio, granicznego miasteczka Włoch. Na dworcu ujrzałam 2-ch faszystowskich żołnierzy.

Z początku przyglądałam im się z zaciekawieniem, z zajęciem, ale wkrótce byłabym ich, wyraziwszy się dosadnie „wystreliła z armaty“.

Na każdym dworcu stoi 2-ch takich drabów; przyglądają się każdemu od stóp do głowy i to tak beczelnie i nietaktownie, że człowieka złości biorą.

Miałam czas na dłuższych przystankach przyglądać im się z okien wagonu. Czasem gdy przyjdzie im ochota, staną sobie obok 2-ch osób rozmawiających ze sobą, w oddaleniu pół kroku, mrugają do siebie, patrzą, podsłuchują i to z tak badawczą miną, jak gdyby byli w pogoni za jakimś słynnym bandytą. Ruchy ich przytem są tak sztywne i powolne, że jaskrawo odbijają od otoczenia. Myny mają zarozumiałe.

Na szczęście niewiele miałam okazji przyglądać się im gdy wychodziłam z wagonu, bo tak żywo musiałam do wszystkich znanych mi języków dorabiać włoskie końcówki, by być zrozumianą, że nie miałam czasu na obserwację.

Tarvizo mała to mleścina, ale wysiadłam. Z dworca do kościoła prawie pół godziny.

Znowu okolica przecudna i gdybym po drodze nie spotkała jakiegoś faszysty, miałabym złudzenie, że jestem w niemieckiej Szwajcarii, gdzieś na drodze do Saas Fee lub Zermathu koło Mont-Cervin lub Breithornu.

W okolicach tych lud mówi raczej po niemiecku i z przychylnością odpowiadano mi, gdy się zwracałam w języku niemieckim.

Gdy przyszedłam do kościoła było już dawno po mszy św., ale staruszek proboszcz chętnie dał mi komunię św.

Ci proboszczowie w górach, a więc i w Szwajcarii, zwłaszcza starzy, mają tyle serdecznej, dziecięcej prostoty, tyle zaufania do ludzi bije z ich oczu, że mimowol pomyślałam sobie: tego rodzaju musieli być bracia z otoczenia św. Franciszka z Assyżu. Wogóle ludzie są tu mili, swojscy, ale nie tak zgrabni, nie mają bystrych oczu naszych tatrzańskich górali.

Koło 6 wieczorem przybyłam do Wenecji. Wsiadłam na statek i kazałam się zawieźć w pobliżu placu św. Marka.

Było cicho. Nie przeszkadzał gwar automobili, ani tramwaji. Ciszę przerywał jedynie szum wody i plusk wiosel. Powoli zapadał mrok. Mijałismsy w tej tajemniczej ciszy, wspaniałe średniowieczne kościoły i pałace niekiedy marmurowe. Widok był coraz cudniejszy. Płaskie dachy miały rzeźbione gzymsy, które rysowały się wyraźnie na tle zwolna ciemniejącego nieba. A hen hen w dali, były dzwony wolno, uroczyście. Po chwili z pobliza, odpowiadały im drugie, tonem jaśniejszym, pogodniejszym. Dołączyły się trzecie, czwarte i t.d.

Chwilę trwała ta dzwonów muzyka — przerwała ją cisza. A do ciszy tej skupionej dołączał się zwolna jej bratni tajemniczy zmrok.

Zadrgały światła pośród kolumn i arkad pałacy. Światelka we wodzie ujrzały swe odbicie. I jakgdyby uszczęśliwione własnym widokiem, cudem jakoby wywołały znowu ową tajemniczą orkiestrę dzwonów.

Wysiadłam, idąc wzdłuż wązkich średniowiecznych ulic, mijając arkady, portyki, za którymi błyszczały jasno oświetlone sklepy, stanęłam na placu św. Marka.

Było już ciemno. Wieże bazyliki rysowały się wyraźnie na szarem niebie. Mimo ciemności białością lśniący marmur nowej biblioteki i pałacu dożów z różnorodnością rzeźb i cudownych płaskorzeźb, upiół mi wzrok.

Z boku przed kościołem wysoka wieża zdawała się niby straż bronić ukrytych, bajecznych skarbów.

Po obu stronach olbrzymiego placu dwa sznury świateł z pierwszorzędných restauracji i wystaw sklepowych.

Weszedłam do ciemnego mrocznego kościoła. Z zachwytem patrzyłam na to mnóstwo linii, kształtów tonów.

Dziwne, że ci Włosi, pierwsi po Bogu twórcy tych cudów, byli jedynymi, którzy psuli nastrój bajecznego miasta. Niech mówią co chcą, co do mnie ja pochylałam czoło przed kulturą angielską.

Podziwiałam już w Szwajcarii nlemy zachwyt anglików wobec olśniewającego piękna przyrody i podziwiałam ich stosunek do ko-

bieł, prostotę w zachowaniu, religijność. — Ale nigdy nie widziałam, u tych pozornie zmiennych ludzi, tyle entuzjazmu dla prawdziwego piękna, tyle entuzjazmu, zachwytu i zapomnienia o sobie posuniętego do pokory, ile u Anglików w Wenecji. W Wenecji łatwo się dorozumiałam wszystkiego, bo dużo tu obcych narodowości. (d. c. n.)
I. S.

Wiadomości.

Dzień 3-go maja uczennice nasze obchodziły uroczystym nabożeństwem w kościele parafialnym. Z powodu deszczu nie mogły wziąć udziału w odczycie, który się odbył w godzinach popołudniowych, ani też być na przedstawieniu „Racławic“, które miało miejsce wieczorem.

W kilka dni później, kiedy pogoda się poprawiła, a przedstawienie zostało powtórzone, prawie wszystkie uczennice udały się na nie do Zakopanego, niemiała to być radość i rozrywka niezwykła. Trzeba przyznać, że przedstawienie wyszło bardzo dobrze, część dekoracji i kostjumów sprowadzona była z Krakowa, aktorzy grali doskonale. Bawiło widzów rozpoznawanie w nich osobistości miejscowe, bo zespół złożony był z amatorów. Nastrój wywołany tem przedstawieniem był patriotyczny poważny i szlachetny. Byłoby do życzenia, żeby tego rodzaju przedstawienia częściej miały miejsce.

Przełożona p. Justyna Zaleska z kilkoma uczenicami i kilkoma pracownikami Zakładu, pojechała do Częstochowy, na uroczystość wręczenia berła M. B. Częstochowskiej przez polskie kobiety. Natłok był tak wielki, że ani p. Zaleska, ani p. Zamoyska, mimo biletów nie mogły być w kaplicy w czasie nabożeństwa, stojąc nazewnątrz kościoła słuchały mszy odprawiającej się na wałach klasztoru.

Tłumy otaczały klasztor i wały i modliły się w głębokiej ciszy i skupieniu. Ta cisza głęboka tego licznego tłumu ludzi, atmosfera modlitwy i skupienia, podniosłe czyniły wrażenie. Uczennice nasze brały udział w pochodzie niosących berło. Trzymały one sztandar kuźniczanki, na którym z jednej strony był obraz M. B. Dobrej Rady, a z drugiej godła potrójnej pracy: krzyż, kołosa i kądziel wyobrażające pracę duchową, umysłową i ręczną.

Intencja.

Modlić się, ażeby dobro wzięło górę nad złem i żeby Bóg wszechmocą swoją ze złego wyprowadził dobro.

Praktyka.

Szerzyć ducha jedności i miłości. Wspierać przemysł krajowy nie kupując towarów zagranicznych, poprzestawać na wyrobach krajowych.